

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-316/3684

Ankara

1 / 8 / 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 15/6/2001 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Azerbaycan Doğal Gazının Türkiye Cumhuriyetine Sevkıyatına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

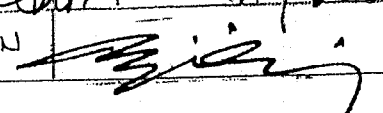
Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T.C.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji
Esas Kom.	Dışişleri
Tarih	13.9.2001 3/902
K.Md.	K.D.Bşk. A.Üp. 16
BAŞKAN	

GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Azerbaycan Doğal Gazının Türkiye Cumhuriyeti'ne Sevkiyatına İlişkin Anlaşma", ülkemizin doğal gaz ihtiyacının bir bölümünün Azerbaycan'dan karşılanması amacıyla imzalanmıştır.

Anlaşmayla taraflar Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin belirleyeceği alıcının, yılda 6,6 milyar metreküpe kadar Azerbaycan doğal gazını, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti tarafından belirlenecek olan satıcıdan ithal etmesi, yıllar itibariyle alınacak doğal gaz miktarıyla, alım-satımın ticari ve ekonomik koşullarının alıcı ve satıcı arasında yapılacak sözleşmeyle belirleneceğini kararlaştırmaktadır.

Anlaşmayla ayrıca, Azerbaycan doğal gazının ülkemiz üzerinden dünya pazarlarına satışı da düzenlenmektedir.

Türkiye, artan enerji ihtiyacını karşılamak ve enerji kaynaklarını çeşitlendirmek üzere güvenilir ve ekonomik alternatifler yaratmak, diğer taraftan Hazar Havzası enerji kaynaklarını ülkemiz üzerinden dünya pazarlarına ulaştıran bir enerji terminali haline gelmek amacıyla çeşitli projeler geliştirmektedir. Bu projelerden biri olan Azerbaycan doğal gazının alımı projesi, yalnız ekonomik nitelikli bir proje değil, aynı zamanda Azerbaycan'ın Batı ile bütünleşmesini sağlayacak stratejik önemi haiz bir projedir.

Hükümetler düzeyinde bu Anlaşmanın imzalanmasının, projenin finansmanını kolaylaştırması beklenmektedir.

T/ 229

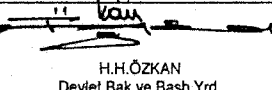
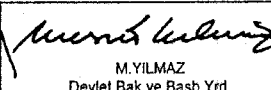
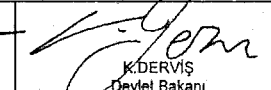
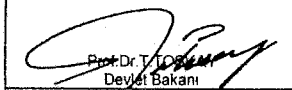
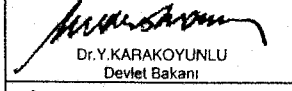
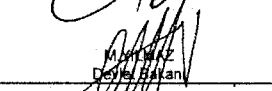
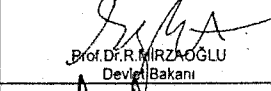
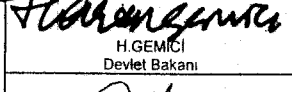
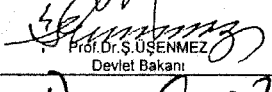
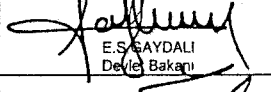
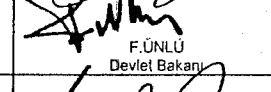
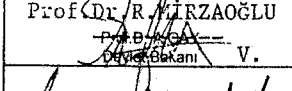
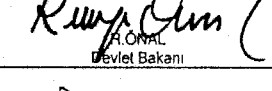
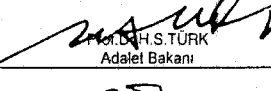
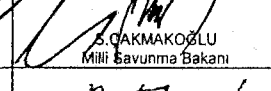
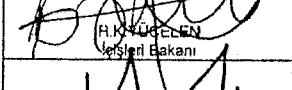
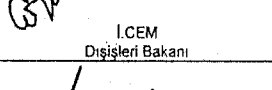
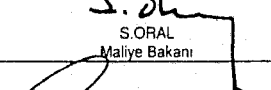
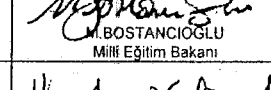
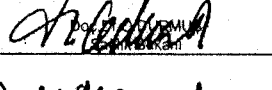
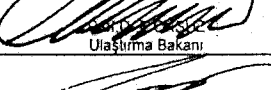
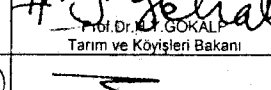
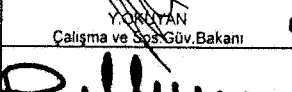
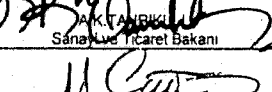
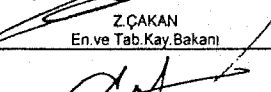
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AZERBAYCAN CUMHURİYETİ ARASINDA AZERBAYCAN
DOĞAL GAZININ TÜRKİYE CUMHURİYETİNE SEVKİYATINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

Madde 1- 12 Mart 2001 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Azerbaycan Doğal Gazının Türkiye Cumhuriyeti'ne Sevkiyatına" İlişkin Anlaşma'nın onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DEVLET BAHÇELİ
BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN V.

 D. BAHÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H. H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. YILMAZ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 K. DERVİŞ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. T. DOĞAN Devlet Bakanı	 M. KELEŞ Devlet Bakanı	 F. ÜNLÜ Devlet Bakanı V.	 F. BAL Devlet Bakanı
 Dr. Y. KARAKOYUNLU Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. R. MIRZAĞLU Devlet Bakanı	 M. KELEŞ Devlet Bakanı
 H. GEMİCİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 E. S. SAYDALI Devlet Bakanı	 F. ÜNLÜ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. R. MIRZAĞLU Devlet Bakanı V.	 R. ONAL Devlet Bakanı	 Prof. Dr. H. S. TÜRK Adalet Bakanı	 S. ÇAKMAKOĞLU Millî Savunma Bakanı
 H. K. DÖĞELEN Dışişleri Bakanı	 İ. CEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCIOĞLU Millî Eğitim Bakanı
 Prof. Dr. M. T. GÖKALT Tarım ve Köylüleri Bakanı	 Prof. Dr. M. T. GÖKALT Tarım ve Köylüleri Bakanı	 Z. ÇAKAN En. ve Tab. Kay. Bakanı	 M. İ. TALAY Kültür Bakanı
 E. M. MINCI Turizm Bakanı	 Prof. Dr. N. ÇAKAN Orman Bakanı	 F. AYTEKİN Çevre Bakanı	

Dosya No.

101-316

834

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA**

**AZERBAYCAN CUMHURİYETİ
ADINA**

Ahmet Necdet Sezer

Haydar Aliyev

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AZERBAYCAN CUMHURİYETİ ARASINDA
AZERBAYCAN DOĞAL GAZININ TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NE
SEVKİYATINA İLİŞKİN ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra tek olarak "Taraf" veya beraber olarak "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır);

taraf oldukları, bu Anlaşmanın konusu ile bağlantılı çeşitli uluslararası ticaret ve yatırım anlaşmalarında yer alan esaslar doğrultusunda;

Azerbaycan Cumhuriyeti enerji sektöründe geliştirilecek projelerin, bölge ülkelerinin ekonomik refahının artmasına da katkıda bulunacağını ve iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik alandaki ilişkilerin güçlendirilmesini sağlayacağını tasdik ederek;

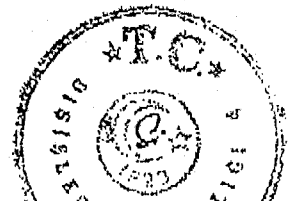
Azerbaycan Cumhuriyeti'nin ve bölgedeki diğer ülkelerin petrol ve doğal gaz kaynaklarının aranması, geliştirilmesi ve üretimi ve bu kaynakların Doğu-Batı koridoru üzerinden taşınması doğrultusundaki desteklerini ifade ederek;

Azerbaycan Cumhuriyeti'nin iç tüketime, Gürcistan'a ve Türkiye Cumhuriyeti'ne ihracata yönelik olarak doğal gaz kaynaklarını geliştirmek istediğini tasdik ederek;

Türkiye Cumhuriyeti'nin, hızla artan doğal gaz talebini zamanında ve her iki Taraf için uygun şartlar altında karşılayabilmek için, doğal gaz arz kaynaklarını çeşitlendirme isteğinde olduğunu dikkate alarak;

Azerbaycan Cumhuriyeti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne Doğal Gaz taşınması için bir Doğal Gaz İletim Sistemi oluşturulması çalışmalarının Baku-Tiflis-Ceyhan Ana İhraç Boru Hattı Projesi ile birlikte eş zamanlı olarak sürdürülmesinin teknik ve ekonomik yararlarını tasdik ederek, bahse konu her iki projenin gerçekleştirilmesi yönünde kendi yetkileri dahilinde çaba göstermeye ve gerekli tüm çalışmaları yapmaya kararlı olarak;

aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır.

MADDE 1

Azerbaycan Cumhuriyeti yılda 6,6 milyar metreküpe kadar Azerbaycan doğal gazını Türkiye Cumhuriyeti'ne teslim etmekle, Türkiye Cumhuriyeti ise anılan gazı satın almakla yükümlüdür. Doğal gaza ait mülkiyet ve zilyetlik hakları, Türkiye-Gürcistan sınırında Türkiye Cumhuriyeti'ne geçer.

Türkiye Cumhuriyetine yıllar itibarıyla verilecek Azerbaycan doğal gaz miktarı, teslimatın teknik, ticari ve idari koşulları, Teslimat Noktası ile diğer ilgili şart ve koşullar, uygun haklara sahip olan ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümetinin Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine yazılı olarak satma hakkına sahip (Satıcı) olduğunu bildirdiği ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümetine yazılı olarak alma hakkına sahip (Alıcı) olduğunu bildirdiği alım kuruluşu ve satım kuruluşu arasında bu Anlaşma ile aynı tarihte sonuçlandırılan Doğal Gaz Alım-Satım Sözleşmesinde belirlenecektir. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Alıcının bu Alım-Satım Sözleşmesi tahtındaki çalışmalarını garanti eder ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti de, Satıcının bu Alım Satım Sözleşmesi tahtındaki çalışmalarını garanti eder.

MADDE 2

18 Kasım 1999 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti, Gürcistan ve Türkmenistan arasında imzalanan Hazar Geçişli Boru Hattının Uygulama İlkeleri Hakkındaki Hükümetlerarası Deklarasyon uyarınca, Türkmenistan Hükümetinin ve Hazar Geçişli Doğal Gaz Boru Hattı Projesi sponsor şirketlerinin, Hazar Geçişli Doğal Gaz Boru Hattı projesini gerçekleştirmeye karar vermeleri durumunda, Taraflar, Hazar Geçişli Doğal Gaz Boru Hattı Projesinin gerçekleştirilmesine yardımcı olmak amacıyla, kendi yetkilileri çerçevesinde çaba gösterecekler ve gerekli tüm çalışmaları yapacaklardır.

MADDE 3

Azerbaycan Tarafının yetkilendirdiği Satıcı, Azerbaycan Cumhuriyeti'nden Türkiye-Gürcistan sınırına kadarki boru hattının finansmanı, inşası ve işletimi konusunda sorumluluğu üstlenmektedir; Türk Tarafının yetkilendirdiği Alıcı ise, hattın Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde kalan kısmının finansmanı, inşası ve işletimi konusunda sorumluluğu üstlenmektedir.

Taraflar, geçerli olan mevzuat, uluslararası andlaşmalar ve işbu Anlaşma çerçevesinde boru hattının inşası ve işletimi için gerekli yasal ve idari düzenlemeleri yaparak birbirlerine yardımcı olacak ve işbirliği yapacaklardır.

MADDE 4

Azerbaycan Cumhuriyeti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne bu Anlaşma kapsamında teslim edilecek doğal gaz miktarının Türkiye Cumhuriyeti'nin ihtiyacını aşması durumunda, söz konusu artan miktar üçüncü ülkelere Türkiye Cumhuriyeti tarafından ihraç edilebilir.

Bu Anlaşmada belirlenen miktarı aşan doğal gaz, Alıcı ve Satıcının mutabakatı ile, Satıcı tarafından, Satıcının adına Alıcı tarafından veya ortak olarak üçüncü ülkelere ihraç edilebilir.

MADDE 5

İşbu Anlaşma hükümlerinin yorumlanması ve uygulanmasına ilişkin uyuşmazlıklar, öncelikle Taraflarca diplomatik kanallardan çözümlenmeye çalışılacaktır. Diplomatik çabaların durumuna bakılmaksızın Taraflardan biri, kendi takdirine binaen bir uyuşmazlığın çözümlenmemiş olduğuna kanaat getirirse, bu Taraf, diğer Tarafa göndereceği yazılı bir bildirimle konuyu nihai ve bağlayıcı çözümü için özel tahkime götürebilecektir. Bu özel hakem heyeti; 1994 tarihli Enerji Şartı Anlaşması'nın, uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin hükümler içeren 27(3) Maddesi hükümlerinin, bu Anlaşmaya uyarlanması ile kurulacak ve çalışacaktır.

MADDE 6

İşbu Anlaşma, Tarafların, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli ulusal prosedürün tamamlandığını birbirlerine diplomatik kanallardan bildirdikleri tarihte yürürlüğe girecek ve işbu Anlaşma çerçevesinde Taraflarca yetkilendirilecek kuruluşlar arasında imzalanacak Doğal Gaz Alım Satım Sözleşmesinin yürürlükten çıktığı tarihe kadar yürürlükte kalacaktır.

MADDE 7

Bu Anlaşma, konusu ile bağlantılı olarak taraflar arasında önceden akdedilen tüm protokol, mutabakat muhtırası, bildiri, anlaşma veya andlaşmaların, bu protokol, mutabakat muhtırası, bildiri, anlaşma veya andlaşmaların işbu Anlaşma ile çelişki arz ettikleri ölçüde yerlerini alır ve geçersiz kılar.

12 Mart 2001 tarihinde Ankara, Türkiye'de İngilizce olarak iki (2) asıl nüsha halinde imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Ünvanı: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
Adı : M.Cumhur Ersümer

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Ünvanı: Başbakan Yardımcısı
Adı : A.Şerifov